

виявлення освітніх потреб, який координує діяльність учителів, досвід управління педагогічним процесом, здатний здійснювати апробацію і впровадження інноваційних технологій в освіті [1, с. 20].

Як доцільно зазначає Л. Сугейко, складний багаторівневий особистісно-професійний розвиток майбутніх учителів початкової школи передбачає: модель горизонтальної та вертикальної кар'єри педагога, заснованої на ідеях саморозвитку і саморуху як доміанти професійного зростання; безперервне підвищення рівня кваліфікації; виявлення професійних дефіцитів у конкретного працівника і його просування за індивідуальними освітніми маршрутами; підвищення ефективності та якості педагогічної діяльності [3, с. 368]. Водночас, варто зазначити, що професійний розвиток – це не лише зростання та вдосконалення, а й руйнування та професійні деструкції, які характеризуються змінами психологічної структури особистості в процесі педагогічної діяльності.

Таким чином, в сучасних умовах особистісно-професійний розвиток майбутніх учителів початкової школи в межах фахової підготовки необхідно спрямовувати на такі аспекти:

- сприяння розумінню студентами нового контексту початкової освіти;
- ознайомлення майбутніх педагогів з новими вимогами навчальних програм загальноосвітньої школи та стимулювання активності до використання в професійній діяльності інноваційних освітніх технологій задля ґрунтового професійного розвитку;
- сприяння обміну досвідом між учителями, слухачами курсів підвищення кваліфікації;
- визначення поточних проблем щоденної професійної практики тощо.

Література

1. Бахмат Н. В. Педагогічна підготовка вчителів початкових класів у наукових дослідженнях. *Освіта та розвиток обдарованої особистості*. 2015. № 3. С. 18–24.
2. Коваль Л. В. Професійна підготовка майбутніх учителів у контексті розвитку початкової освіти : монографія. Донецьк : ЛАНДОН-XXI, 2012. 343 с.
3. Сугейко Л. Г. Інновації у підготовці особистості вчителя початкової школи. *Збірник наукових праць Херсонського державного університету. Сер.: Педагогічні науки*. 2014. Вип. 65. С. 367–370.

УДК 371.3:373.3

ГУДАЧОК Г. Ю., МОЧАН Т. М.,
Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

З метою підвищення рівня навчального-виховного процесу початкової школи стало популярним використання різних засобів інформаційно-комунікативних технологій.

О. О. Стечкевич стверджує, що розвинуте технологічне суспільство диктує свої закони у вихованні та спілкуванні людей різних поколінь. Сучасне

підростаюче покоління швидше і ефективніше використовують усі блага інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Надання учням знань про поведження та використання комп'ютера лягає на плечі вчителя, класного керівника, який повинен бути обізнаним у цій сфері та йти в ногу з розвитком суспільства.

На сучасному етапі розвитку інформаційного простору важко уявити людину яка не використовує у своїй діяльності інформаційно-комунікативні технології, а тим більше вчителя, який вчить учнів орієнтуватися в навколишньому просторі[1].

В педагогічній науці виділяють основні цілі використання інформаційно-комунікативні технології:

- розвиток особистості учня, підготовки його до самостійної продуктивної діяльності в умовах інформаційного суспільства;
- реалізація соціального замовлення, обумовленого інформатизацією сучасного суспільства;
- інтенсифікація усіх рівнів навчально-виховного процесу;
- гуманітаризація та гуманізація навчального процесу [2].

Т. Ю. Повічан зазначає, що застосування інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховному процесі забезпечує інтеграційні процеси пізнання, сприяє розвитку особистості школярів, підвищує рівень активності й реактивності учнів, розвиває здібності альтернативного мислення, розвиває вміння розробляти стратегії пошуку рішень навчальних та практичних завдань, дозволяє прогнозувати результати реалізації прийнятих рішень на основі моделювання об'єктів, явищ, процесів, що вивчаються та їх взаємозв'язків [2].

Використання інформаційно-комунікативних технологій дозволяє вирішити проблему якісно нового підходу до організації роботи з різних напрямків виховання та навчання – дає змогу зацікавити учнів, зробити шкільне життя захопливим, яскравим, емоційно насиченим та сприяти ефективному навчанню школяра. Також дозволяє вирішувати низку важливих завдань: опанування Інтернет-ресурсів (зацікавлює учнів пошуком різноманітної інформації, сприяє розвитку самостійного мислення, формуванню активності); здатності орієнтуватися у сучасному інформаційному просторі (задоволення своїх потреб у творчому пошуку); потреба аналізу та синтезу отриманої з різних джерел інформації у вигляді мультимедійних презентацій, файлів (виховує творчу, розвинену особистість, яка вміє висловити власну думку і обґрунтувати, застосовувати набуті знання на практиці); полегшує роботу з реалізації навчальних та виховних завдань, розв'язання різних ситуацій, виконання вправ під час навчання, виховних заходів та свят (дає можливість показу умінь використання ІКТ та задоволення власних потреб, виникнення інтересу до реалізації цих завдань); можливість створення відеороликів з поєднанням зорових та музичних образів відповідно до поставленої мети (створює необхідний емоційний фон, зацікавленість, інтерес) [1].

Слід зазначити, що використання ІКТ має як позитивні і негативні сторони. Позитивною стороною є: поліпшення засвоєння учнями знань зі шкільних предметів, формування цікавого і змістовного навчального процесу, пояснення складних тем та демонстрація процесів, які важко спостерігати в реальному часі, реалізація не традиційних форм навчання, пошук цікавої та корисної для учнів інформації, розкриття пошукових й творчих можливостей кожного учня та формування особистості дитини [3, с. 121].

Разом з тим існують і недоліки та проблеми застосування інформаційно-комунікативних технологій: мінімальне використання літератури, зменшення часу на самостійне виконання завдань, використання шаблонів у виконання окремих завдань, не вміння застосувати уміння та навички у реальних ситуаціях, можлива шкода здоров'я учнів, втрата здатності чітко й образно висловлювати свої думки, обмеження можливостей усного спілкування.

Використання у навчально-виховному процесі засобів інформаційно-комунікативних технологій, має свої переваги і недоліки, які певною мірою негативно і позитивно впливають на формування особистості дитини. Тому, важливим є підготовка вчителя, який вільно орієнтується у світовому інформаційному просторі, використовуючи сучасні комп'ютерні технології, розвивається відповідно до розвитку суспільства, знає та вміє використовувати ті, чи інші засоби інформаційно-комунікативних технологій, для того, щоб формувати цілісну, всебічно розвинену особистість здатну вільно орієнтуватися в інформаційному просторі та, щоб реалізувати ідеї індивідуального підходу та диференційованого навчання, що є основним завданням сучасної системи освіти.

Отже, сьогодні дуже важливе значення набуває впровадження ІКТ в освітній процес початкової школи, які не тільки активно впливають на навчально-виховний процес, але й створюють сприятливі умови для формування ключових та предметних компетентностей молодших школярів, їх самореалізацію та розвиток творчих здібностей.

Література

1. Стечкєвич О. О. Організація уроків виробничого навчання: компетентнісний підхід: навчально-методичний посібник / О.О. Стечкєвич. – К. : Педагогічна думка, 2013. – 128 с.
2. Повічан Т. Ю. Позитивні й негативні сторони застосування інформаційно-комунікаційних технологій в навчально-виховному процесі. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://informatika.udpu.org.ua/?page_id=2805.
3. Папіна М. Г. Переваги і недоліки використання ІКТ у навчальному процесі. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5147/1/Papina.pdf>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>